



*Passie,
de mooiste job ter wereld*

Het DREAM Programma

F.A.Q.

**Antwoorden op veelgestelde vragen
van leerkrachten**

Om u de mogelijkheid te geven meer over het DREAM Programma te weten te komen, maakten we een synthese van de vragen die ons het meest gesteld worden. Neem onderstaande vragen door en verdiep u in de antwoorden die u interesseren.

Welkom bij DREAM!

Het DREAM Team

Veelgestelde vragen

I. Blik op de DREAM Day	3
1. Wat is het DREAM Programma?	3
2. Wat is de DREAM Day?	3
3. Tot wie is de DREAM Day gericht?	3
4. Hoe verloopt het DREAM Project concreet?	3
5. Wat is het DREAM didactisch materiaal?	4
6. Wat zijn de pedagogische doelstellingen (eindtermen)?	4
II. De getuige	5
7. Hoe kies ik een getuige?	5
8. Hoeveel getuigen mag ik kiezen?	5
9. Wie is een 'goede' getuige?	5
10. Hoe 'reserveer' ik een getuige?	6
11. Moet ik de ontmoeting voorbereiden met de getuige?	6
III. Praktisch	6
12. Hoe en waar speelt de DREAM Day zich af?	6
13. Hoeveel tijd neemt het DREAM Project in beslag?	6
14. Wanneer vindt de DREAM Day plaats, wat is de kalender?	7
15. Wat kost de deelname aan de DREAM Day?	7
16. In welke talen bestaat DREAM?	7
17. Hoe kan ik inschrijven?	7
18. Waar vind ik meer informatie?	7
IV. Context en filosofie	8
19. Wat zijn de andere acties van het DREAM programma?	8
20. Waarom het DREAM Programma?	8
21. Wat zijn de doelstellingen van het DREAM Programma?	9
22. Wat zijn de resultaten van DREAM?	9
23. Wie is DREAM?	9
24. Wie zijn de DREAM partners?	9

I. Blik op de DREAM Day

1. Wat is het DREAM Programma?

DREAM is een nationaal programma dat uw leerlingen van 16-19 jaar helpt om hun **talenten te leren kennen en hun professioneel project uit te bouwen**. Dit vertaalt zich concreet in de organisatie van de DREAM Day, de website DREAM-IT, enquêtes en colloquia over de professionele toekomst van jongeren.

2. Wat is de DREAM Day?

Tijdens de DREAM Day in maart ontmoeten duizenden leerlingen **dynamische en enthousiaste professionals op hun werkplek of op school**. Tijdens deze ontmoeting vertellen deze “DREAM getuigen” over hun passies, hun parcours (keuzes, twijfels, successen, moeilijkheden, ...), hun beroep.

Zeven jaar praktijkervaring heeft aangetoond dat jongeren van 16 tot 19 jaar confronteren met boeiende mannen en vrouwen die bevrediging halen uit hun job, de beste manier is om hen over hun professionele toekomst te laten nadenken. En hen te stimuleren om vragen te stellen: “Waarmee begon het? Wie hielp hen vooruit te komen ondanks twijfels en kritiek? Met welke dingen kregen ze af te rekenen? Is het mogelijk om z’n professioneel leven op te bouwen op basis van z’n verlangens en z’n talenten? Wat is de dagelijkse realiteit? Maakten ze de juiste keuzes? En mochten ze opnieuw kunnen beginnen?”

Met deze ontmoetingen overbrugt de DREAM Day de **kloof tussen de school en de professionele wereld**. Er wordt een nieuwe dialoog mogelijk gemaakt tussen ervaren beroepsmensen en jonge volwassenen die vaak geen zicht hebben op wat ze kunnen worden.

3. Tot wie is de DREAM Day gericht?

De DREAM Day richt zich tot alle leerlingen van het **5de, 6de en 7de secundair onderwijs** van het land, ongeacht het type onderwijs (ASO, TSO, BSO, KSO, BUSO), de studierichting of het onderwijsnet. Het programma kan voor een groep leerlingen, een klas of meerdere klassen georganiseerd worden, onder leiding van een leerkracht of een directeur, CLB-afgevaardigde, graadcoördinator, ...

4. Hoe verloopt het DREAM Project concreet?

De actie speelt zich af in drie fasen, met bijhorend didactisch materiaal.

1. **voorbereiding** (in de klas): de leerling wordt aangezet om over zijn parcours na te denken (zijn troeven detecteren, zijn mindere punten, zijn drijfveren en de beroepssectoren die hem interesseren) en de ontmoeting met de getuige wordt voorbereid.
2. **de ontmoeting met de getuige** (in het bedrijf of de organisatie van de getuige of op school): een open en eerlijke dialoog met een inspirerende professional. De boodschappen van de getuige over stiptheid en veeleisendheid versterken het discours van de leerkracht. Bovendien kan dit nauwe contact met een tastbare professionele werkelijkheid de jongere een toekomstperspectief geven en zijn schoolmotivatie vergroten.
3. **een terugkoppelingsfase** (in de klas): de leerlingen krijgen de mogelijkheid om ervaringen uit te wisselen met klasgenoten, terwijl de leerkracht een aantal boodschappen opnieuw kan kaderen.

5. Wat is het DREAM didactisch materiaal?

Het didactisch materiaal wordt u **gratis** aangeboden na inschrijving. Dit materiaal werd ontwikkeld in samenwerking met psychologen, CLB's, schooldirecties en leerkrachten en wordt jaarlijks verbeterd op basis van evaluaties en suggesties van de verschillende leerkrachten en leerlingen.

Het betreft:

- Een inleidende **videocassette** met getuigenissen van o.a. de poolreiziger Alain Hubert, peter van het DREAM Programma, die aantoonde dat een droom werkelijkheid kan worden mits creativiteit, teamwerk en doorzettingsvermogen...
Deze videocassette zal aangevuld worden met korte getuigenissen van enthousiaste professionals uit verschillende sectoren.
- De **nieuwsbrief** voor uw leerlingen
Hierin worden de doelstellingen van het DREAM Project op een ludieke manier uitgelegd, en via getuigenissen, spelletjes en informatie worden de jongeren gestimuleerd om te ondernemen.
- De vragenlijst **“Leer jezelf kennen”**
Met deze vragenlijst wordt de leerling ertoe aangezet om over zijn parcours na te denken. De leerling ontdekt zijn troeven, zijn mindere punten, zijn drijfveren en de beroepssectoren die hem interesseren. Vervolgens zal hij deze vragenlijst ook door een volwassene en een vriend(in) naar keuze laten invullen. Deze stap stelt hem in staat zich bewust te worden wie hij is voor anderen.
- De **DREAM Getuigengids** op cd-rom
waaruit u professionals kunt selecteren die graag over hun parcours, passies en beroep getuigen.
- De **matching website**
Deze website (<http://matching.dream-it.be>) maakt de reservatie van de getuigen voor u gemakkelijk. U kunt er de portretten lezen en de getuigen reserveren. Via de site kunt u het adres van de getuige krijgen en medelen aan het DREAM team waar en wanneer u de getuige zult ontmoeten.
- De vragenlijst **“Op weg naar de ontmoeting met je getuige”**
Deze vragenlijst helpt de leerling bij het voorbereiden van relevante vragen die hij aan zijn getuige zal stellen, opdat de uitwisseling zo rijk mogelijk kan zijn.
- De vragenlijst **“Maak de balans op van de ontmoeting met je getuige”**
Met de derde en laatste vragenlijst krijgen de leerlingen de kans om de ontmoeting terug te koppelen. De nabespreking die hieruit volgt geeft leerlingen de mogelijkheid om na te denken over wat ze geleerd hebben en ervaringen uit te wisselen met klasgenoten, terwijl de leerkracht een aantal boodschappen opnieuw kan kaderen. De terugkoppeling sluit het project af en vormt tegelijkertijd een nieuw beginpunt voor de leerling, die op weg kan gaan naar de realisatie van een parcours en een droom op zijn maat.
- Een **pedagogisch dossier** voor de leerkracht.
Om u te helpen bij het gebruik van de verschillende DREAM hulpmiddelen werd een **pedagogisch dossier** opgesteld. Het herneemt stap voor stap de methodologie van het project en gaat dieper in op de 3 grote fases van de actie (de voorbereiding, de ontmoeting en de terugkoppeling). Dit pedagogisch dossier wordt samen met het didactisch materiaal bezorgd.

6. Wat zijn de pedagogische doelstellingen (eindtermen)?

Het DREAM Project past binnen de **vakoverschrijdende eindtermen** van het thema ‘leren leren’, in verband met het verwerven van keuzebekwaamheid.

- Zelfconceptverheldering: de leerlingen kunnen hun interesses, capaciteiten en waarden onderzoeken en verwoorden. Ze ontwikkelen een positief zelfbeeld.
- Horizonverruiming: de leerlingen kunnen een zinvol overzicht verwerven over studie- en beroepsmogelijkheden. Ze zijn bereid een onbevooroordeelde houding aan te nemen ten aanzien van studieloopbanen en beroepen.

Ook tal van andere vaardigheden en attitudes kunnen via het project worden aangescherpt (sociale vaardigheden, informatieverwerking, kennis, ...).

II. De getuige

7. Hoe kies ik een getuige?

U kunt een getuige in uw omgeving zoeken (privé, professioneel, via ouders van leerlingen, oud-leerlingen, leveranciers van de school...).

U kunt ook gebruik maken van de DREAM Getuigengids (op cd-rom) die u eind januari ontvangt. Deze gids verzamelt de portretten van honderden “DREAM getuigen”, d.w.z. van personen die reeds enkele jaren beroepservaring hebben binnen een bepaalde sector, die geboeid zijn door hun beroep en die graag over hun parcours en hun activiteiten willen getuigen voor jongeren van 16-19 jaar. Deze getuigen zijn in principe beschikbaar op de DREAM Day.

Om uw zoektocht te vergemakkelijken zijn de getuigenportretten geklasseerd per activiteitensector en per regio. Ze beschrijven uitgebreid de activiteit van de getuige, de boodschappen die hij aan jongeren wil meegeven en bieden beknopte praktische info (website, e.d.). Het DREAM team zoekt in de mate van het mogelijke gediversifieerde getuigen in elke regio. Aarzel niet om uw vragen of voorstellen van getuigen door te geven.

8. Hoeveel getuigen mag ik kiezen?

In principe kiest u één getuige per klas. Om aan de veelzijdige verwachtingen van uw leerlingen te beantwoorden, kunt u uw klas in groepjes indelen en meerdere ontmoetingen met verschillende getuigen organiseren.

Tijdens een ontmoeting is het daarenboven mooi meegenomen en zelfs aan te raden **om eveneens een medewerker van de getuige te ontmoeten, wat de diversiteit aan boodschappen vergroot.**

Indien er meerdere klassen van een zelfde school ingeschreven zijn voor de DREAM Day, kunt u met uw collega's **meerdere getuigen uit verschillende activiteitensectoren** (artistiek, techniek, commercieel, medisch...) kiezen en **de leerlingen hergroeperen volgens hun interesses.** Deze formule werd reeds door een aantal scholen toegepast en leidt tot uitstekende resultaten.

9. Wie is een ‘goede’ getuige?

Een goede getuige is iemand:

- die geboeid is door zijn beroep,
- die een minimum aan ervaring heeft,
- die enthousiast is om zijn ervaringen te delen,
- die communicatief is,
- die “ondernemend” (creatief, dynamisch, enthousiast, ...) is tijdens zijn dagelijkse bezigheid

Idealiter vindt de getuige het juiste evenwicht tussen zijn **persoonlijke ervaring, zijn parcours, zijn keuzes** (toen ik net als jullie 17 was...) - m.a.w. tussen het aspect ‘ontmoeting’ (2/3 van de tijd) - en de

presentatie van zijn **professionele activiteit** (realiteit van het beroep, beschrijving van een dagtaak, toekomst, medewerkers, ...) - of het aspect 'bezoek' (1/3 van de tijd).

10. Hoe 'reserveer' ik een getuige?

U kunt de getuigen in februari reserveren via de DREAM **matching website**, waarvoor u vooraf een login en paswoord ontvangt. Op de website kunt u getuigen zoeken en aanduiden welke u interesseren, zien of de getuigen nog beschikbaar zijn en ze online reserveren. De website geeft u eveneens de mogelijkheid om de reservatie op te volgen (adresgegevens getuige, afspraken bevestigen aan DREAM,...). De handleiding voor de website vindt u online. Reserveren via het DREAM team (telefonisch) kan ook.

Indien u zelf een getuige vindt, 'reserveert' u hem uiteraard door hem rechtstreeks te contacteren. Wij vragen u wel om ons op de hoogte te houden van de afspraken via de bevestigingsfax (datum, welke getuigen,...).

11. Moet ik de ontmoeting voorbereiden met de getuige?

Een korte voorafgaande ontmoeting met de getuige is wenselijk. De getuige is niet noodzakelijkerwijs een pedagoog. Het is belangrijk om de getuige voor het bezoek in te lichten over de verwachtingen van uw leerlingen, hun studiekeuzes, hun verlangens, hun angsten...

Concreet is het erg nuttig dat u de getuige op voorhand de vragen bezorgt die de leerlingen met behulp van de vragenlijst "Op weg naar de ontmoeting met je getuige" hebben voorbereid. Het zal de getuige helpen om de interactie met de leerlingen te bevorderen.

III. Praktisch

12. Hoe en waar speelt de DREAM Day zich af?

De leerlingen ontmoeten in kleine groepjes een getuige die vertelt over zijn loopbaan, keuzes en beroep. De ontmoeting duurt gemiddeld **2 uur**, maar de duur en het programma zijn af te spreken met de getuige.

U kunt deze ontmoeting op de werkplek van de getuige of op school organiseren. Het is voor de leerlingen het verrijkendst om de getuige op zijn **werkplek** te ontmoeten. De impact van de ontmoeting is groter doordat de leerlingen ondergedompeld worden in het beroep en de werksfeer. De ontmoeting 'in situ' biedt de leerlingen eveneens de kans om medewerkers van de getuige te ontmoeten en op die manier andere beroepen en parcours te ontdekken.

U kunt de getuige echter ook **op school** ontvangen (eventueel in een ander lokaal en met een onthaal voorbereid door de leerlingen).

13. Hoeveel tijd neemt het DREAM Project in beslag?

Het globaal aantal uren dat aan de DREAM Day besteed wordt bedraagt ongeveer 5 uur (2u voorbereiding, 2u ontmoeting, 1u terugkoppeling) en eventueel enkele bijkomende uren om het project bij de leerlingen in te leiden, de getuige te zoeken, te contacteren en eventueel voor het bezoek te ontmoeten. De actie is flexibel. De ene leerkracht zal er dan ook meer tijd aan besteden dan de andere.

14. Wanneer vindt de DREAM Day plaats, wat is de kalender?

De ontmoetingen worden bij voorkeur op de DREAM Day georganiseerd. Indien het niet anders kan, staat het de leerkracht vrij het bezoek op een ander moment te laten doorgaan.

Wat de kalender betreft,

- inschrijven kan van juni tot eind november;
- in oktober worden (facultatieve) informatievergaderingen georganiseerd (locaties en data: zie antwoordformulier) – wie hierop niet aanwezig kan zijn en meer informatie wenst, kan contact opnemen met het DREAM Team;
- in december wordt het didactisch materiaal in de scholen geleverd;
- in januari wordt gestart met het project in de klas (fase 1, de voorbereiding);
- eind januari wordt de Getuigengids aan de scholen bezorgd;
- in maart, op de DREAM Day (of op een datum in die periode) vindt de ontmoeting met de getuige plaats;
- eind maart vindt in de klas fase 3, de terugkoppeling, plaats;
- in april vindt de evaluatie van de DREAM Day actie plaats (zowel door de leerlingen als leerkrachten).

15. Wat kost de deelname aan de DREAM Day?

De kosten die gepaard gaan met het in werking stellen van het DREAM Programma - dit wil zeggen het uitdenken ervan, de promotie, de logistiek en de administratie - worden opgevangen door de DREAM partners (zie punt 24).

Dankzij de burgerzin en het consequente engagement van deze partners is de deelname aan het DREAM Programma volledig **gratis voor de scholen**.

Enkel het transport van de leerlingen naar de werkplek van de getuige wordt georganiseerd door en is op kosten van de school of de leerlingen. Indien de getuige naar de school komt, staat het u als school vrij een transportvergoeding aan te bieden.

16. In welke talen bestaat DREAM?

DREAM is er per definitie voor elke jongere, ongeacht het type onderwijs, de taal of studiekeuze. Het Programma is van bij het begin op nationale basis ontwikkeld.

Alle DREAM hulpmiddelen (en de DREAM website) bestaan dus zowel in het **Nederlands** als in het **Frans**, wat u de mogelijkheid geeft het project uit te werken binnen de lessen Frans.

17. Hoe kan ik inschrijven?

Inschrijven kan van juni tot november met behulp van het inschrijvingsdocument dat bij de brochure gevoegd is of rechtstreeks via de website (www.dreamday.be).

18. Waar vind ik meer informatie?

Heeft u vragen, opmerkingen of suggesties? Aarzel niet om contact op te nemen met het DREAM Team: tel. 02 739 38 68, e-mail dream@ichec.be, www.dreamday.be.

IV. Context en filosofie

19. Wat zijn de andere acties van het DREAM programma?

De website www.dreamday.be dient om de 'DREAM spirit' op het net te laten opleven. De site biedt leerlingen positieve informatie, praktische tips om een CV op te stellen, interessante links enz. De site is on line sinds januari 2002, werd in 2005, en telt zo'n 80.000 bezoekers per jaar.

Om de vier jaar neemt het DREAM team eveneens een **enquête** af rond het thema jongeren en hun professionele toekomst.

Daarnaast organiseert DREAM colloquia. In oktober 2003 organiseerde DREAM daarnaast met succes een colloquium in Namen over de rol van leerkrachten, ouders en professionals in het uitbouwen van de professionele toekomst van adolescenten. De conclusies van dit colloquium zijn opgenomen in het boek "Les Traces du Colloque". Daarnaast organiseerde DREAM samen met FREE en Enterprize een Franstalig colloquium in april 2005. DREAM plant eveneens de organisatie van een Nederlandstalig **colloquium** rond deze thematiek.

20. Waarom het DREAM Programma?

Wanneer we jongeren ondervragen over hun professionele toekomst, antwoorden slechts weinig jongeren met overtuiging "**Later word ik...**". Professionele dromen zijn niet genoeg aanwezig, de school en het bedrijf blijven twee werelden die van elkaar gescheiden zijn.

Nochtans is **voor één jongere op twee de ontmoeting met een professional op de werkplek de ervaring die zijn toekomstkeuzes het meest zal beïnvloeden.**¹

Een belangrijke achterstand ten opzichte van andere landen

Op pedagogisch gebied hebben we een belangrijke **achterstand in te halen ten opzichte van andere landen** die groots opgezette programma's op lange termijn ontwikkeld hebben.

In Denemarken wordt de beroepsoriëntatie vanaf het eerste middelbaar door psychologen opgevolgd en is er gedurende de volgende vier jaar begeleiding op maat voorzien met verscheidene maanden 'onderdompeling' in bedrijven.

In Canada vormt het programma "Oriënterende school" een link tussen de verschillende vakken om ze te verankeren in een professionele realiteit en om de pogingen tot professionele onderdompeling van de leerlingen te vergemakkelijken.

In de Verenigde Staten kunnen leerlingen steunen op programma's die ontwikkeld worden door speciale foundations die zich exclusief met de professionele oriëntatie van jongeren bezighouden.

Een droom, een parcours, een boeiend beroep.

In vele bedrijven realiseren mannen en vrouwen zich elke dag doorheen hun werk: ze beleven hun job voluit, ze 'ondernemen'.

Om het beeld van boeiende beroepen op te wekken, moet men jongeren in contact brengen met motiverende professionele parcours. Eenmaal hun 'roeping' opgewekt is, zal deze de motor vormen die hen in staat zal stellen om in actie te schieten. Het potentieel aan verbeeldingskracht en dynamisme is erg groot en vaak volstaat een klik om dit aan de oppervlakte te krijgen.

¹ Nationale DREAM enquête "Jongeren en hun professionele toekomst: tussen droom en realisme", uitgevoerd bij 1.011 jongeren van het 5^e, 6^e en 7^e secundair onderwijs in mei 2002.

21. Wat zijn de doelstellingen van het DREAM Programma?

De doelstelling van het DREAM Programma is **ondernemingszin** op te wekken bij jonge studenten. DREAM geeft hen zin voor initiatief, een positieve ingesteldheid, ideeën, roepingen en toekomstvisie, door hen in een dynamische professionele realiteit onder te dompelen.

Op termijn wil DREAM een actieve en constructieve mentaliteit teweegbrengen.

22. Wat zijn de resultaten van DREAM?

DREAM werd uitgedacht en getest in 1998, gelanceerd in 1999. Het is nu een toonaangevende en een van de grootste acties geworden voor de oriëntatie van jongeren. Jaarlijks nemen er duizenden jongeren aan deel (**15.120 leerlingen** in 2005-2006).

De **evaluaties** wijzen uit dat de overgrote meerderheid (**92%**) **van de leerlingen** die aan het project deelnamen DREAM aanbevelen voor de leerlingen die na hen komen. Bij **73% van de leerkrachten** werden de verwachtingen betreffende het project bevestigd of overtroffen. Deze laatste verklaren eveneens dat de actie een hulp vormt voor het onderwijs, dat een dialoog met de leerlingen vergemakkelijkt wordt en dat het hen in staat stelt om hun leerlingen vanuit een ander perspectief te bekijken.

23. Wie is DREAM?

Het initiële idee komt van twee personen. Het project kreeg vervolgens vorm binnen de KMO-afdeling van de economische hogeschool ICHEC (ICHEC-PME). De vraag rees of een dergelijk project wel in de missie vervat lag. Een hogeschool op universitair niveau waar bedrijfsbeheer wordt onderwezen en die veelvuldig in contact staat met de professionele wereld, bevindt zich op de scheidingslijn tussen de wereld van het onderwijs en de wereld van het bedrijf. Ze was het best geplaatst om dit missieproject te leiden.

Sinds 2004 werkt de hogeschool EHSAL mee aan DREAM als academisch partner van ICHEC-PME.

24. Wie zijn de DREAM partners?

Van bij het begin werd het project ontwikkeld vanuit een gezonde houding:

- elke jongere bereiken,
- dus op nationale basis werken,
- op lange termijn,
- met kwalitatieve hulpmiddelen.

Om dit te kunnen realiseren boden veelvuldige contacten de mogelijkheid om een aantal partners, zowel privé als publiek, te verenigen, die in dit nuttig project voor de toekomst van jongeren geloven en middelen ter beschikking stellen. Het betreft eerder een mecenaat dan sponsoring, zelfs al is de dimensie van burgerzin die DREAM in zich draagt positief voor het imago van de partners die het project steunen.

DREAM Programma

Bosstraat 365 A - 1150 BRUSSEL
tel. 02/739 38 68 - fax 02/739 38 63

www.dreamday.be

dream@ichec.be